HÅNDBOG FOR FRIVILLIGE

SOS BØRNEBYERNE

Et kærligt hjem til alle børn

INDHOLD

» Velkommen 3
» Frivillig hos SOS Børnebyerne 4
» Om SOS Børnebyerne 5
» Aktiviteter 6
» Toårigt indsamlingsprojekt 10
» Inspiration og materialer 12
» Seminarer og kurser 13
» Tilladelser 15
» Gode råd til lokalgrupper 17
» Regnskab 18
» Vedtægter 19

> Lige meget hvor travlt man har, så har man altid tid til at give tilbage. Det kan bare være én time om ugen. Og så giver det mig så meget glæde. Jeg ved, at der er nogle børn ude i verden, der faktisk får bedre kår – min indsats har indflydelse på deres liv.
>
> – Gül Serinci, jordemoderstuderende og formand for SOS-Randers

VELKOMMEN

Kære frivillig,

Som frivillig hos SOS Børnebyerne gør du en forskel!

153 millioner børn over hele verden har mistet enten den ene eller begge forældre. Mange af børnene står helt alene uden voksenomsorg. Det er de børn, du som frivillig er med til at hjælpe, så de kan få en kærlig og tryg barndom i SOS-børnebyer over hele verden.

I Håndbog for Frivillige kan du finde inspiration til det frivillige arbejde. Bogen indeholder nyttig information om SOS Børnebyerne generelt og om det frivillige arbejde i lokalgrupperne, og er både en hjælp til nye og gamle frivillige.

Du kan læse meget mere om SOS Børnebyerne og det frivillige arbejde på hjemmesiden www.sosbornebyerne.dk. Du er også altid velkommen til at kontakte frivilligkoordinatoren.

Rigtig god læselyst!

“Bare få timer gør en forskel

Som frivillig er du med til at give forældreløse børn en tryg barndom, så de ikke skal vokse op på gaden.

Foto: Lars Just

1 FRIVILLIG HOS SOS BØRNEBYERNE

Som frivillig bliver du en del af SOS Børnebyernes store frivillignetværk, som gør en kæmpe indsats for at hjælpe verdens forældreløse og mest udsatte børn. Hvert år hjælper tusindvis af frivillige i hele landet med at sprede budskabet og samle penge ind til SOS Børnebyernes arbejde.

Frivilligarbejdet består af en masse spændende udfordringer og en høj grad af medbestemmelse, og du kan lave lige netop det, der passer dig.

FRIVILLIG I EN LOKALGRUPPE

SOS Børnebyerne har over 600 frivillige fordelt på mere end 40 lokalgrupper i hele Danmark. Grupperne er forankret i lokalområdet, hvor de frivillige laver et hav af aktiviteter for at samle penge ind til SOS Børnebyernes arbejde og sprede det gode budskab. Lokalgruppernes størrelse varierer fra gruppe til gruppe med alt fra fire op til 30 frivillige. De store grupper har gerne såkaldte hjælpetropper, som hjælper til ved større arrangementer. Mangler der en lokalgruppe i dit nærområde, er der altid mulighed for at oprette en ny gruppe.

To gange om året mødes alle lokalgrupper til regionalmøde og seminar, hvor de frivillige kan udveksle erfaringer, sparre med andre grupper og hente inspiration til det frivillige arbejde. Derudover modtager du som lokalgruppefrivillig løbende informationer og nyheder fra frivilligkoordinatoren, der sidder på SOS-kontoret i København.

FRIVILLIG VED EVENTS

Hvert år giver over 400 eventfrivillige en hånd med ved events, eksempelvis ved den årlige SOS-fastelavnsfest, vores landsindsamling og ECCO Walkathon. Arrangementerne planlægges som udgangspunkt af SOS-kontoret, og som eventfrivillig giver du blot et par timer af din tid til at lave sjove aktiviteter for børn og sprede budskabet om SOS Børnebyernes arbejde.

LAV DIN EGEN AKTIVITET

Du kan også vælge at lave din helt egen aktivitet til fordel for SOS Børnebyerne. Måske du vil samle ind på din arbejdsplads, lave et loppemarked eller noget helt tredje. Du udvikler og planlægger selv din aktivitet, og SOS Børnebyerne sender dig noget materiale, som understøtter din indsamling.

FRIVILLIG PÅ KONTORET

Hver dag giver frivillige en hånd med inde på SOS-kontoret i København. Nogle frivillige hjælper med at passe telefonerne, nogle hjælper med posten, og andre med mindre administrative opgaver. Som kontorfrivillig har du også mulighed for at være tilknyttet en konkret afdeling, hvor du hjælper med faglig ekspertise inden for et specifikt område. Frivilligkoordinatoren har blandt andet flere frivillige hjælpere på kontoret.

2 OM SOS BØRNEBYERNE

Er du ny SOS-frivillig, kan du her få et hurtigt overblik over SOS Børnebyernes arbejde, tanken bag, hvordan vi hjælper, og hvordan en SOS-børneby fungerer. Du kan læse meget mere inde på vores hjemmeside www.sosbornebyerne.dk

HVAD ER SOS BØRNEBYERNE?

SOS Børnebyerne er en børneorganisation, der arbejder langsigtet med forældreløse og udsatte børns udvikling i SOS-børnebyer over hele verden. I børnebyerne giver vi hver dag børn en tryg barndom med en kærlig familie, et hjem og en uddannelse. Det kommer der stærke og livsglade mennesker ud af. SOS Børnebyerne har i dag over 500 børnebyer i mere end 130 lande. SOS Børnebyerne er uafhængig af politiske og religiøse interesser, og fokuserer på langsigtet udvikling af det enkelte barn, udsatte familier og af lokalsamfundet.

HVAD ER EN SOS-BØRNEBY?

I hver SOS-børneby bor typisk 10-15 familier i hvert sit hjem. En familie består gerne af en SOS-mor og op til 10 børn, hvoraf nogle er biologiske søskende. Familien og hjemmet danner rammen om barnets opvækst. SOS-moderen står for den daglige omsorg, og har ansvaret for familiens husholdning og økonomi. Hvis flere børn kommer fra samme biologiske familie, bor de også sammen i SOS-familien.

Alle SOS-børn får også en grundlæggende skolegang med individuel, faglig opfølgning. En SOS-børneby indeholder ofte en SOS-skole, en SOS-børnehave og en SOS-lægeklinik, der også er åben for lokalbefolkningen.

HISTORIEN BAG

Med bare 200 kroner på lommen og et brændende ønske om at hjælpe forældreløse børn tog Hermann Gmeiner initiativet til den første SOS-børneby. Året var 1949, og fattigdommen i det krigshærgede Østrig var stor, især blandt de mange forældreløse og udsatte børn. Den unge østriger var selv vokset op uden sin mor, og han blev mere og mere overbevist om, at hjælpen til de forældreløse først ville blive effektiv, når børnene fik deres eget hjem og en ny familie. Det blev starten på SOS Børnebyerne og den første børneby i byen Imst i Østrig.

I 1963 blev de første danskere opmærksomme på ideen om børnebyer til forældreløse børn, og i 1964 startede foreningen ”Danske venner af SOS Børnebyerne” i København. Det første egentlige kontor blev åbnet i 1976, og navnet blev ændret til SOS Børnebyerne i Danmark.

SOS BØRNEBYERNE I DANMARK

SOS Børnebyerne Danmark har kontor på Vesterbro i København. Her arbejder medarbejdere og frivillige med fundraising, information og programarbejde. Rundt om i landet bidrager danske frivillige også til indsatsen gennem deres engagement, ligesom tusindvis af faddere, virksomheder og fonde gør deres til at arbejde for forældreløse og udsatte børn.

3 AKTIVITETER

På de næste sider kan du finde inspiration og gode råd til lokale aktiviteter. Du kan finde mange flere gode råd og inspiration på vores hjemmeside under *Tips og Inspiration.* Læs mere her >

"Det vigtigste er, at du gør noget!

Hvert år arrangerer SOS-frivillige et hav af aktiviteter til fordel for SOS Børnebyerne. Det er kun fantasien, der sætter grænser.

HVORDAN KOMMER VI I GANG?

Tal om, hvad I gerne vil lave i gruppen. Hvilke muligheder er der i lokalområdet? Er der særlige aktiviteter eller arrangementer, I kan være en del af? Kig i netværket - er der nogen med viden eller kontakter, der kan hjælpe jer med aktiviteten? Hvad synes I er sjovt at lave?

Når I har besluttet jer for en aktivitet, så tænk over:

- Indtægtsmuligheder og opmærksomhedspotentiale
- Gentagelsesmuligheder – kan det blive en tradition i lokalområdet?
- Medieopmærksomhed: Er der en god historie, I kan fortælle til pressen?
- Har I nok mandskab og midler?
- Kan I stå inde for arrangementet som repræsentanter for SOS Børnebyerne?
- Hvad skal opfyldes for, at aktiviteten er en succes?
- Hvem er målgruppen, og hvad tiltrækker målgruppen ved arrangementet?
- Det skal være morsomt, udfordrende eller på anden måde tiltale gruppen

FASTE ARRANGEMENTER

Erfaringen viser, at det er en rigtig god idé at have faste tilbagevendende arrangementer. Flere og flere grupper har efterhånden fået stablet nogle store arrangementer på benene, som de har finpudset gennem årene, og som giver rigtig godt. I Herning afholder de hvert år

et modeshow med et overskud på omkring 70.000 kr., i Gentofte har de et tilbagevendende cykelløb med et overskud på 80.000 kr., og i Hjerting holder de en hattefest, hvor der samles over 60.000 kr. ind til SOS Børnebyernes arbejde.

Fælles for de store succesfulde arrangementer er, at grupperne har bygget videre på en succes, som nu er blevet til en årlig tilbagevendende begivenhed, som lokalområdet forventer og glæder sig til. Derudover er de frivillige rigtig gode til at finde lokale sponsorer og få omtale af arrangementet, og så bakker alle i gruppen op om arrangementet.

VÆR SYNLIG I BYBILLEDET

I langt de fleste byer arrangeres der julemarkeder, messer, kulturdage osv. Det kan være en god idé at koble sig på den slags arrangementer, hvor man er sikker på, at der kommer en del mennesker. Hør, om I ikke kan få lov at være til stede med en stand, og lav noget sjovt, som tiltrækker folk, for eksempel en fiskedam eller en konkurrence. Find ud af, hvad der passer ind i jeres stil og gå med for at ”vise flaget.”

HØJTIDER OG MÆRKEDAGE

Mange familier vil gerne lave noget hyggeligt sammen i forbindelse med mærkedage og højtider. Derfor kan det være en god idé at lave aktiviteter til fastelavn, påske og jul. Og der skal ikke så meget til. Det kan være at slå katten af tønden og pynte fastelavnsboller eller lave æggeløb og så karse.

UDSTILLINGER

Udstillinger kan være en god måde at skabe opmærksomhed om SOS Børnebyerne på. De bedste steder er selvfølgelig der, hvor der kommer mange mennesker – messer, biblioteker, storcentre, gågaden, banker mv.

SOS-kontoret producerer løbende udstillingsmaterialer såsom A3 plancher og større udstillinger, der kan lånes på kontoret. Måske der er mulighed for at vise små film eller billeder også. Hav informationsmateriale stående, som interesserede kan tage med hjem, hvis I ikke selv er til stede under udstillingen til at informere og dele ud.

KONKURRENCER

Konkurrencer er en rigtig god måde at komme i kontakt med børn og deres forældre. Tegnekonkurrencer er populære og kan laves langt de fleste steder. Det eneste I skal bruge er papir, tusser og et lille bord. Se om I ikke kan få sponsoreret præmier fra lokale butikker. Konkurrencer er desuden en god måde at skaffe presseomtale af arrangementet efterfølgende ved at annoncere vinderne.

Fiskedam og lykkehjul tiltrækker ligesom konkurrencer rigtig mange folk. Det er muligt at låne et lykkehjul på SOS-kontoret i København.

FOREDRAG

Rigtig mange klubber og foreninger er interesserede i foredrag om SOS Børnebyernes arbejde. Foredrag er en rigtig god måde at sprede budskabet om SOS Børnebyernes arbejde, da der er god tid til at fortælle om og gå i dybden med vores arbejde.

På vores hjemmeside kan du finde et PowerPoint-foredrag og små film, som du kan bruge til at holde foredrag ud fra. Hvis du har besøgt en børneby, så gør gerne foredraget personligt med egne billeder fra børnebyer.

Du finder materialet under *Tips og Inspiration* Læs mere her >

Vi tager ikke penge for SOS-foredrag, men der falder som regel lidt af til foredragsholderen som tak. Det er altid i orden at bede om godtgørelse for transportudgifter.

SAMARBEJDE MED VIRKSOMHEDER

Erfaringen viser, at opsætning af indsamlingsbøtter i lokalområdet er en rigtig god måde at samle en masse penge ind til SOS Børnebyerne, lige meget hvor i landet du bor. I Herning har de på den måde samlet over 23.000 kr. ind på et år – udelukkende ved at have bøtter stående hos det lokale erhvervsliv! Du kan læse mere om hvordan under *Tips og Inspiration* på vores hjemmeside Læs mere her >

Udover at have bøtter stående i virksomheder er det også muligt at få donationer af lokale virksomheder. Det kan både være sponsorgaver til arrangementer, en pengedonation eller en såkaldt naturalie-donation, dvs. hvis I skal have trykt plakater, lavet flyers mv., kan I måske få det trykt gratis af et lokalt trykkeri.

LOKALE AMBASSADØRER

Hvis I planlæger et lidt større arrangement, kan det være en god idé at finde en lokal ambassadør, der kan fungere som trækplaster. Måske er der nogle i jeres lokalområde, der har besøgt en børneby og vil stille op? Eller en lokal kendis I kan lokke til at være med.

PRESSE

Langt det meste af SOS Børnebyernes presseomtale kommer fra de lokale medier, og mange af dem er takket være lokalgrupperne. Udover at sikre flere besøgende til et arrangement kan lokal presseomtale også betyde, at flere mennesker bliver opmærksomme på SOS Børnebyerne som organisation og vores arbejde. Det kan både skabe flere faddere, bidragydere og frivillige.

Det er altid en god idé at få lokal pressedækning på et arrangement – både før og efter - men I kan også sende andre historier til lokalpressen. Det kan for eksempel være, hvis I har besøgt en børneby, en i lokalgruppen har rund fødselsdag, gruppen har jubilæum osv.

Send et foto med, så omtalen kommer til at fylde mere og bliver endnu mere synlig. Husk også at sende til de regionale medier, lokalt tv og radio.

På vores hjemmeside under *Tips og Inspiration* kan I finde gode råd til, hvordan I laver en god pressemeddelelse og skaber kontakt til pressen. Læs mere her >

I er også altid velkomne til at kontakte vores presseansvarlige Jacob Stærk for at få hjælp med pressen på jsj@sosbornebyerme.dk eller 33 73 02 33.

SOS-kontoret arrangerer hvert år en række landsdækkende aktiviteter, som lokalgrupperne har mulighed for at deltage i. Arrangementerne varierer fra år til år, dog har vi to faste tilbagevendende arrangementer: En årlig landsindsamling og ECCO Walkathon.

4 TOÅRIGT INDSAMLINGSPROJEKT

I 2015 og 2016 sætter SOS Børnebyerne fokus på Laos og Cambodja, hvor alt for mange børn lever under umenneskelige forhold, og behovet for hjælp er stort.

Cambodja kæmper i dag for at komme sig over flere årtiers konflikt, der kulminerede under De Røde Khmerers diktatur i 1975-1979, hvor omkring 1,5 millioner mennesker døde af sult, tortur og henrettelser. I dag lider børn i Cambodja under stor fattigdom – en fjerdedel af befolkningen lever under fattigdomsgrænsen på ca. syv kroner om dagen. Mange forældre må efterlade deres børn for at finde arbejde i udlandet. Mere end hvert tredje barn må arbejde for at overleve. Nogle ender på gaden eller i prostitution.

Flere af de samme problemer går igen i Laos, hvor hvert tiende barn mellem fem og 14 år er børnearbejdere. Laos har også den tragiske rekord som det mest bombede land i verdenshistorien målt per indbygger. Millioner af små ueksploderede klyngebomber fra Vietnamkrigen ligger stadig lige under jordoverfladen og lemlæster jævnligt de børn, der finder dem.

HVAD GÅR PENGENE TIL?

Målet for lokalgruppeindsamlingen 2015-2016 er at samle 2,4 millioner kroner ind og dermed sikre forældreløse og udsatte børn i Laos og Cambodja en tryg barndom og en bedre fremtid.

Pengene går til fire danske SOS-projekter i Laos og Cambodja. I Cambodja går pengene til SOS-ungdomshusene i Phnom Penh. I Laos går de indsamlede penge til SOS-børnebyen og til at udvide SOS-socialcentret i Xienkhouang samt til SOS-skolen i Luang Prabang.

Lokalgruppen kan samle ind til alle fire projekter eller øremærke de indsamlede midler til et eller flere projekter.

HVAD GØR VI MED PENGENE?

Som udgangspunkt går alle de penge, som I samler ind i 2015 og 2016, til Laos og Cambodja. I bedes benytte følgende bank- eller gironummer:

GIRONUMMER: 1119 9348
BANK: reg.nr. 4183 konto nr. 1119 9348

NB: Husk at notere, hvis pengene skal øremærkes til et specifikt projekt i Laos eller Cambodja.

INDSAMLINGSMATERIALE

For at understøtte jeres indsamling har vi udviklet nogle materialer, som I kan bruge ved jeres aktiviteter.

INTRO-FOLDER til intern brug i gruppen. Her kan I læse om indsamlingen, SOS Børnebyernes arbejde i de to lande, hvilke projekter I kan samle ind til, hvad I gør med pengene osv.

INDSAMLINGSFOLDER til uddeling ved alle arrangementer, der giver interesserede mulighed for at støtte SOS Børnebyernes arbejde i Laos og Cambodja.

PLAKATER (A3 og 50x70) til at skabe synlighed ved arrangementer og til at hænge op rundt omkring i jeres lokalområde.

LABEL TIL INDSAMLINGSBØTTE så I kan samle ind ved jeres arrangementer.

PLANCHER (A3) til brug ved arrangementer og til udstilling i jeres lokalområde. Der er også lavet en større fotoudstilling i A2 med 33 plancher, som kan lånes på kontoret. Den kan bestilles på frivillig@sosbornebyerne.dk

Foto: Jens Honoré

"Mange bække små...

Målet for lokalgruppeindsamlingen 2015-2016 er at samle 2,4 millioner kroner ind og dermed sikre forældreløse og udsatte børn i Laos og Cambodja en tryg barndom og en bedre fremtid.

PRISMÆRKER til at sætte på de varer, I sælger.

FOREDRAG I POWER POINT om arbejdet i Laos og Cambodja.

POSTKORT med to forskellige billeder og cases samt SMS-støttemulighed.

PRESSEMEDDELELSER til at skabe omtale af indsamlingen.

DIPLOM til for eksempel skoler og virksomheder, der har bidraget til indsamlingen.

BILLEDER til brug ved pressemeddelelser, m.m. Husk at kreditere fotografen, når I bruger et billede.

BESTILLING AF MATERIALE

I kan bestille og downloade materialet på vores hjemmeside under *Varebestilling For Frivillige* og *Tips og Inspiration*.

5 INSPIRATION OG MATERIALER

Som SOS-frivillig kan du hente en masse inspiration og få gode råd til aktiviteter på vores hjemmeside under *Tips og Inspiration*. Her kan du blandt andet finde film, billeder, vejledninger og information om SOS-frivilliges toårige indsamlingsprojekt. Der lægges løbende nyt materiale ind på siden, så besøg den jævnligt og få nye gode ideer til det frivillige arbejde. Læs mere her >

VEJLEDNINGER

I samarbejde med vores frivillige udarbejdes der løbende vejledninger til succesfulde lokale aktiviteter. Tanken er at sprede de gode ideer til andre grupper og give tips og tricks til, hvordan man kan gribe aktiviteten an. Du kan for eksempel finde gode råd til kontakt med pressen, hvordan du holder et foredrag, hvordan du laver et kuvertlotteri og meget andet.

FILM

SOS Børnebyerne har en masse små film, der giver en god fornemmelse af vores arbejde. De er gode at bruge til foredrag eller vise ved en aktivitet. På hjemmesiden under *Tips og Inspiration* ligger et udpluk af vores film. Du kan finde alle SOS-film på SOS Børnebyernes kanal på YouTube.

BILLEDER OG LOGO

Under *Tips og Inspiration* kan du også finde gode billeder fra SOS-børnebyer og projekter rundt om i verden. Billederne kan bruges til lokale pressemeddelelser, plakater, invitationer osv. Her findes også SOS Børnebyernes logo.

MATERIALE OM LAOS OG CAMBODJA

På hjemmesiden kan du også finde information om de frivilliges toårige indsamlingsprojekt. Her finder du et informationshæfte om indsamlingen og baggrunden bag, pressemeddelelser og et diplom, som du kan bruge til virksomheder, der har støttet op om indsamlingen. Der lægges løbende opdateringer ind om indsamlingen inklusive nye historier fra SOS-projekterne.

MATERIALER OG SALGSVARER

SOS Børnebyerne har en række salgsvarer og materialer, som lokalgrupperne kan bruge ved SOS-arrangementer. Du kan se og bestille alt materiale på vores hjemmeside under *For Frivillige*. Bestil varer her >

TØJ

Under *For Frivillige* kan du også bestille SOS-tøj, som du kan have på ved SOS-arrangementer, så alle kan se, at du kommer fra SOS Børnebyerne.

6 SEMINARER OG KURSER

Som SOS-frivillig har du mulighed for at deltage i spændende kurser og seminarer, hvor du kan få en masse inspiration til det frivillige arbejde og få indblik i SOS Børnebyernes arbejde både nationalt og internationalt.

"Få gode ideer med hjem

Gennem 50 år har frivillige samlet 137 millioner ind til verdens mest udsatte børn. Det blev fejret på SOS Børnebyernes 50 års jubilæums seminar i november 2014.

SOS BØRNEBYERNES ÅRLIGE FRIVILLIGSEMINAR

Den anden lørdag i november bliver der hvert år afholdt seminar for alle frivillige i lokalgrupperne.

På seminaret har du mulighed for at møde frivillige fra lokalgrupper i hele landet, udveksle erfaringer, sparre og få gode ideer med hjem. I løbet af dagen er der oplæg fra SOS-kontoret om aktiviteter og projekter, workshops og gæsteoplæg. I årenes løb har vi blandt andet haft besøg af en SOS-mor fra Kenya, en SOS-koordinator fra Rwanda og to tidligere SOS-børn fra Etiopien, der fortalte om deres opvækst i en SOS-børneby og om livet efter børnebyen.

Seminaret giver et godt indblik i SOS Børnebyernes arbejde og en forståelse af, hvad dit daglige frivillige arbejde betyder for de mange forældreløse og udsatte børn, som bliver hjulpet af SOS Børnebyerne.

Der er også valg til SOS Børnebyernes bestyrelse, hvor to pladser varetages af frivillige fra lokalgrupperne. Disse bestyrelsesmedlemmer vælges for to år ad gangen med et medlem på valg hvert år. Alle lokalgrupper har mulighed for at indstille kandidater fra gruppen. Hver lokalgruppe kan sende én stemmeberettiget repræsentant til valget, også kaldet repræsentantskabsmødet.

REGIONALMØDER

En gang om året – typisk om foråret – afholdes der regionalmøder for lokalgrupperne. Her mødes lokalgruppen med de andre lokalgrupper i regionen og udveksler erfaringer, får inspiration til lokalgruppearbejdet, bliver opdateret på SOS-aktiviteter og projekter i Danmark

og ude i verden. Programmet på møderne udarbejdes i samarbejde med lokalgrupperne ud fra deres behov. Der er afsat god tid til møderne, så vi kan nå hele vejen rundt om det, der rører sig både lokalt og nationalt, og der er god tid til at stille spørgsmål.

KURSER

Der afholdes løbende kurser for de frivillige. Det kan eksempelvis være kurser i pressetræning, foredragsvirksomhed, kurser for formænd o. lign. Kurserne oprettes efter behov.

Derudover har Center for Frivilligt Socialt Arbejde flere gange om måneden en masse gratis, spændende kurser, uddannelsestilbud og konferencer for dig, der søger ny viden i din rolle som frivillig. På deres hjemmeside finder du en bred vifte af interessante kursus- og læringstilbud. Du kan finde kurser om kommunikation og samarbejde i foreningslivet, om rekruttering af unge frivillige, om værktøjer i det frivillige, sociale arbejde, om fundraising og meget mere.

Du kan se listen over kurser på www.frivillighed.dk under *Kursuskatalog.*

SOS Børnebyerne er medlem af CISU (Civilsamfund i Udvikling), hvilket betyder, at du som SOS-frivillig også har mulighed for at deltage i de kurser, CISU udbyder i både Århus og København. CISU udbyder både fyraftensmøder, der er gratis, og øvrige heldags- eller weekendkurser, hvor prisen varierer mellem 200 kr. og 500 kr. Typiske fyraftensmøder kan omhandle regnskabsaflæggelse, fundraising, risikoanalyse, mm. Heldags- eller weekendkurser vil typisk tage udgangspunkt i organisationsudvikling, fundraising, fortalervirksomhed for viderekomne og udfordringer i samarbejdet.

Læs mere på www.cisu.dk under *Kurser.*

7 TILLADELSER

Langt de fleste af lokalgruppens aktiviteter kan sættes i gang uden at skulle tage højde for tilladelser. Der er dog nogle undtagelser, som du som frivillig skal kende til.

Læs mere nedenfor om hvilke retningslinjer, der er vigtige ved indsamlinger, og hvornår du skal søge om tilladelse.

FØDEVARER

Hvad angår fødevarer og salg fra markedsboder, er der nogle ting, I skal være opmærksomme på. Markedsboder betegnes som boder, hvorfra I sælger fødevarer. Det kan både være boder, der opstilles hver weekend på et torv eller boder på festivaler én gang om året. Hvis salget ved markedsboden er under bagatelgrænsen, skal markedsboden ikke registreres. Under bagatelgrænsen betyder, at der kun er salg fra boden op til ca. 10 gange om året, og salget foregår over 1-3 dage pr. gang – eller der er salg 1-3 gange om året, og salget varer op til ca. 10 dage pr. gang.

I håndteringen af varerne skal I altid huske at opbevare og håndtere fødevarerne, så de ikke gør kunderne syge. Hvis salget af fødevarer fra markedsboden er over bagatelgrænsen, gælder hele fødevarelovgivningen, blandt andet de specifikke regler om indretning og drift i Hygiejneforordningen og Hygiejnebekendtgørelsen. Læs mere på Fødevarestyrelsens hjemmeside www.foedevarestyrelsen.dk under *Autorisationsvejledningen.*

MUSIKAFGIFT

I forbindelse med koncerter skal I være opmærksomme på, at I, i langt de fleste tilfælde, skal betale en musikafgift (KODA), der er en form for ophavsretsgebyr. Når der er tale om velgørende arrangementer, er der mulighed for at blive helt eller delvist fritaget for at betale KODA-afgifter. Dette gøres ved, at I på forhånd søger KODA om fritagelse. Kontakt eventuelt kontoret for råd og vejledning.

ALMENNYTTIGE LOTTERIER

Foreninger, institutioner, organisationer eller en komité kan med tilladelse fra Spillemyndigheden afholde et almennyttigt lotteri, der holdes til fordel for velgørenhed eller andre almennyttige formål.

Mindre almennyttige lotterier vil kunne afholdes uden tilladelse fra Spillemyndigheden. Et lotteri kan fx være bankospil, skrabespil, lodsedler eller tombola. Mindre almennyttige lotterier er fx bankospil, afholdt af foreninger, hvor kun foreningens medlemmer og pårørende må deltage.

Du skal indhente tilladelse til at afholde et lotteri, hvis deltagerne betaler penge hvis gevinstchancen udelukkende beror på tilfældighed, og deltagerne gennem betalingen har mulighed for at vinde en gevinst.

Læs mere og find ansøgningen på Spillemyndighedens hjemmeside https://spillemyndigheden.dk/lotterier

Hvis du skal holde et almennyttigt lotteri med gevinster med en værdi på over 200 kr., skal du betale en afgift til SKAT. Der kan ikke opnås fritagelse for betaling af afgift, selvom der er tale om et velgørende formål. Læs mere på SKATs hjemmeside www.skat.dk

Såfremt lokalgrupperne afholder aktiviteter, hvor der foregår salg, er de principielt momspligtige. Hvis den årlige omsætning ikke overstiger kr. 50.000 – hvilket gælder for langt de fleste lokalgrupper – er I ikke pligtige til at føre et momsregnskab.

Hvis I derimod gennemfører større aktiviteter, vil omsætningen for denne aktivitet alene overstige kr. 50.000. I disse enkeltstående tilfælde kan I søge om momsfritagelse for det enkelte arrangement. Ansøgningen indgives til den lokale told- og skatteregion. Kontakt eventuelt kontoret for råd og vejledning.

RETNINGSLINJER FOR OFFENTLIGE INDSAMLINGER

Hvis lokalgruppen afholder indsamling på et offentligt sted, må der ifølge *Lov om offentlige indsamlinger* i princippet ikke rettes personlig henvendelse til forbipasserende. Det betyder i praksis, at I, når I samler ind, ikke selv må kontakte folk, men at I, såfremt de henvender sig til jer, selvfølgelig gerne må besvare spørgsmål om indsamlingen. Derudover må der heller ikke udleveres løbesedler eller andet materiale ved indsamlingen.

Disse regler gælder ved offentlige indsamlinger, hvorved der forstås indsamlinger, der foregår alle andre steder end private hjem. Det være sig gader og stræder, supermarkeder, sportsklubber, togstationer m.v.

Såfremt du ønsker at samle ind i et storcenter, supermarked el.lign., skal dette ske ifølge aftale med stedets bestyrer eller anden ansvarshavende.

Hvis du samler ind på din arbejdsplads eller lignende, skal indsamlingsbøtten være under opsyn og/eller fastspændt på et bord, en disk eller lignende i hele indsamlingsperioden.

Alle børn skal have mulighed for at vokse op i en familie, som giver dem kærlighed og tryghed - i en verden der respekterer børns rettigheder.

8 GODE RÅD TIL LOKALGRUPPER

I dette afsnit kan både nye og gamle lokalgrupper finde gode råd til lokalgruppearbejdet. Du er også altid velkommen til at kontakte frivilligkontoret.

ORGANISERING OG OPGAVEFORDELING

Alle lokalgrupper har en formand og en kasserer. Formanden er kontaktperson til kontoret, og er ansvarlig for at videreformidle informationer og koordinere med gruppen. Det er forskelligt fra gruppe til gruppe, hvordan man griber opgaverne an, og hvad formandens rolle i øvrigt består i, men det er en rigtig god idé at deles om opgaverne i gruppen. Nogle grupper har eksempelvis en sekretær, der tager referat af møderne. I andre grupper har de frivillige forskellige ansvarsområder, nogen står for pressen, nogen for Facebook, og andre er ansvarlige for gruppens loppemarkeder osv.

ÅRSPLAN

Det kan være en god idé at lave en årsplan over gruppens aktiviteter. I kan eventuelt bygge videre på kontorets årsplan med landsdækkende aktiviteter, der udsendes til lokalgrupperne i starten af året. På den måde sikrer I, at alle i gruppen ved, hvad året byder på, og hvor de kan byde ind. Der kan selvfølgelig komme nye aktiviteter til i løbet af året. Hvis der kommer nye frivillige i gruppen, er det godt at have en årsplan, så de kan se, hvad gruppen laver, og om det er noget for dem.

MØDEKULTUR

Som frivillig har du oftest mange jern i ilden. Derfor kan det være en god idé at have en fast mødedag - eksempelvis en gang om måneden, afhængigt af gruppens aktivitetsniveau. Husk at tage referat af møderne og send til de fraværende og frivilligkoordinatoren, så alle ved, hvad der foregår i gruppen.

NYE FRIVILLIGE TIL GRUPPEN

Det er altid godt med nye frivillige og frisk inspiration til gruppen. Jo flere vi er, jo flere kan vi hjælpe. Brug jeres personlige netværk og frivilligsites – www.frivilligjob.dk er en meget god og velbesøgt hjemmeside. De fleste kommuner har også en foreningshjemmeside, hvor I kan søge frivillige. Omtale i lokalpressen kan også give pote.

Hvis gruppen gerne vil have nye frivillige ind, så tænk over, hvad I mangler i gruppen – er det hænder ved arrangementer, er det nye ideer eller måske en presseansvarlig? Vær så konkrete som muligt med hensyn til, hvad arbejdet i lokalgruppen går ud på, og hav gerne en aktivitet inden for den nærmeste fremtid, som den nye frivillige kan komme i gang med. Når der er gået et stykke tid, så hør, hvordan han/hun synes det går, og om han/hun er glad for at være med i gruppen.

9 REGNSKAB

Som lokalgruppe er I en del af SOS Børnebyernes organisation. Derfor stiller vores revision krav om, at visse formelle ting skal opfyldes med hensyn til regnskab. Nedenfor er kort beskrevet de regler, der gælder for SOS Børnebyernes lokalgrupper vedrørende regnskabsaflæggelse, opbevaring af kontante midler m.v.

Ved etablering af en lokalgruppe får hver gruppe et rådighedsbeløb på 1.000 kr. som startkapital. Lokalgruppens kasserer bedes oprette en separat konto i lokalgruppens navn, som pengene efterfølgende sættes ind på.

Lokalgrupperne skal løbende føre regnskab over de midler, som samles ind i forbindelse med afholdelse af aktiviteter – jf. *Regnskabsinstruks*. Når et arrangement er afviklet, indsendes overskuddet til SOS Børnebyernes kontor med angivelse af lokalgruppens navn og anvendelsesformål, således at lokalgruppen maksimalt har sit generelle rådighedsbeløb tilbage. Det anbefales, at overskuddet sættes ind senest en måned efter arrangementets afslutning. Ved de to-årige indsamlingsprojekter kan pengene øremærkes til konkrete projekter.

EKSEMPEL:
Anvendelsesformål: Laos og Cambodja, (Skolen i Luang Prabang)
Indbetaler: Lyngby Lokalgruppe

REGNSKABSINSTRUKS

For at gøre det så let som muligt for lokalgruppen at aflægge regnskab, har vi udarbejdet et regnskabsark og en lille instruks om, hvordan I udfylder arket.

Regnskabsarket med tilhørende instruks kan downloades via vores hjemmeside under *Tips og Inspiration.* Læs mere her >

Regnskabsarket indsendes til kontoret med udfyldt dato og underskrift senest den 31. marts, inden det nye regnskabsår påbegyndes. I kan både scanne regnskabsarket eller indsende det med brev.

INDBETALINGER

Alle lokalgruppens indbetalinger overføres til:

GIRONUMMER: 1119 9348
BANK: reg.nr. 4183 konto nr. 1119 9348

10 VEDTÆGTER

SOS Børnebyerne har både nogle generelle vedtægter og vedtægter for lokalgrupperne. Vedtægerne fungerer som rettesnor for det lokale arbejde og kan desuden bruges, hvis I ønsker at oprette lokalgruppen som en forening.

Lokalgruppernes vedtægter kan downloades på SOS Børnebyernes hjemmeside under *Tips og Inspiration.* Læs mere her >

STANDARDVEDTÆGTER FOR LOKALGRUPPERNES VIRKE

§ 1 Lokalgruppens navn er ”SOS Børnebyernes lokalgruppe i .....”

§ 2 Lokalgruppens hjemsted er .....
(Der kan oprettes lokalgrupper i alle kommuner, hvor der er initiativ hertil, jf. SOS Børnebyerne, Danmarks vedtægter § 6)

§ 3 Lokalgruppernes formål er i nært samarbejde med fonden ”SOS Børnebyerne, Danmark” at arbejde for støtte og udbredelse af kendskabet til SOS Børnebyerne.
De enkelte lokalgrupper kan engagere sig enten i almene støtteformål efter fondens retningslinjer eller specielle delopgaver indenfor dennes rammer, dog efter forudgående aftale med fondens bestyrelse.

§ 4 Ifølge SOS Børnebyernes grundopfattelse skal lokalgruppernes arbejde være neutralt i såvel politisk som religiøs henseende.

§ 5 Lokalgruppen kan af medlemmerne opkræve et beskedent kontingent til dækning af nødvendige daglige driftsudgifter.

§ 6 Lokalgruppen vælger en bestyrelse med minimum 2 medlemmer, som dels koordinerer lokalarbejdet og dels sørger for forbindelsen til hovedkontoret i København.
Bestyrelsen kan selv fastsætte sin forretningsorden.

§ 7 Lokalgruppens bestyrelse indkalder til årsmøde i november måned. På dette møde vælges hvem der skal repræsentere lokalgruppen på SOS Børnebyernes repræsentantskabsmøde (seminar) i november. På dette møde afgiver lokalgruppens bestyrelse også beretning om gruppens arbejde.

Lokalgruppernes regnskabsår følger kalenderåret. Hvert år i januar kvartal indsender lokalgruppen til hovedkontoret regnskab for alle kontingenter og andre indtægter/udgifter fra det foregående år.

§ 8 Lokalgrupperne kan ikke direkte disponere over indsamlede midler. Indsamlede penge, arve-midler, legatindtægter m.v. fra gruppernes aktiviteter skal straks overføres til fondens konto. En lokalgruppe kan øremærke pengene, således at de kan forvares centralt til specielt ønskede formål i lokalgruppens navn (jf. § 3). De nærmere regler herfor fastsættes af fondens bestyrelse.

Lokalgrupperne kan kun efter aftale med fondens bestyrelse anvende indsamlede penge til oprettelse af nye fadderskaber.

Lokalgrupperne kan kun ansøge om fremmede fondsmidler efter forudgående aftale med fondens bestyrelse. Det samme gælder for ansøgninger om kontant støtte fra firmaer.

§ 9 Hvis en lokalgruppe opløses afleveres dens evt. aktiver straks til SOS Børnebyerne, Danmark.

Foto: Lars Just

"GØR EN VERDEN TIL FORSKEL

Som frivillig er du en del af SOS Børnebyernes store frivillignetværk, som gør en kæmpe indsats for at hjælpe verdens mest udsatte børn.